

Ɔwɔle nyɔsapu mu nu Pɔɔli kyurɔɔ naa sa Korinto abi

Afwaala 1

¹ Ɔwɔle numu lu me, Pɔɔli mu nu lu Ibwaare kebiti su nu n ba waa Krisito Yesu Osunpu mu, ye ane birisa danbirasa Timoti ase. An kyurɔɔ an su an sa fane Ibwaare kubu mu nu fan bu Korinto kade to, ye Ibwaare asa mu nu o loho bamu yila sa mu n-yu, nu ba bu Akiya osuwale su mu kpini.

² Ane-Se Ibwaare ye ane-Nyiripe Yesu Krisito ba bwaala fane, ke ba sa fane kayi yuuli.

Ibwaare su kokolo yuuli sa ane

³ Fan yege a fwaala Ibwaare, ane-Nyiripe Yesu Krisito mu-Se. Nu mu i gye kuwee kuwu kumu ye kokolo yuuli wuya. ⁴ Nu ee yuula ane nkolo lu ane awurfo to, ke ane gbaa ane a taale taa kokolo yuuli mu nu an nye lu Ibwaare ase mu yuula bamu nu ba bu awurfo kumaa to mu nkolo. ⁵ Lu kanan mu nu an gyii Yesu Krisito awurfo damante gbaa mu, kanun manja nu kokolo yuuli damante gbaa bola Krisito su ba ane su. ⁶ Nu an kan gyii awurfo mu, u yege nu fan nye nkolo yuuli ye kamolige. Nu an kan nye kokolo yuuli lu Ibwaare ase mu, fane gbaa fane fen nye kokolo yuuli mu nu u biya fane olon, ye kenyita ke fan taale yile to gyii awurfo kulon

mυ nu anε gbaa anε an gyii μυ. ⁷ Anε tamaa μυ nu an sυ fanε sυ μυ bυlυn, nu an nyi fεε fan maa gyii awυrυfυ μυ nu an gyii μυ, kanυn maηa nu fen biti fan nyε kυkυlυ yuuli fεε kanan μυ nu an nyε μυ.

⁸ Mε-daa ana ye mi-supu ana, an mee ye a taa awυrυfυ μυ nu an gyii Asiya υsυwυlε sυ baala fanε sυ. Awυrυfυ μυ nu an wu μυ ι nyan anε naa ban sυ halυ an man bυla an sυ tamaa anε nkpa sυ. ⁹ Kesintin tυ, anε nkυlυ tυ μυ, an nyi fεε ba bun anε lewu kυpwe. Amaa υnυmυ ι waa nυn ke a man taa anε n-yυ tυb anε gbaa-gbaa anε n-yυ sυ, amυυ lbwaare μυ nu ee kyιηι alewupu μυ. ¹⁰ Mυ ι lεε anε lυ fale alewu-sυn nυmυ tυ, nu υ maa sυ εε lεε anε, nu an sυ tamaa fεε ee biti υ kyaga sυ lεε anε, ¹¹ fεε fan maa kυlε kabwaare-kυlε fen kye anε tυ fale. Ke ι yege lbwaare υ nu kabwaare-kυlε μυ nu asa gaalaagaa bεε kυlε bεε sa anε μυ, ke υ waa anε kusee, ke ba taa afwaala sa μυ lυ anε sυ.

*Pυυli kyεεge μυ nfeere μυ nu
o ηmina yυla μυ*

¹² Kυtυ kυlυn μυ sυ nu an kaapυ anε n-yυ ι gye ye, anε nfeere υ kaapυ anε ye, kesintin ye kυkυlυ fufuli μυ nu ι lυ lbwaare ase, nu an taa kyιna dulinyaa nυmυ tυ, fυnfυn lυ anaa fanε kakyιna tυ. Man gye dulinyaa nυmυ tυ kanyaasin nu an taa waa υnυmυ, amaa lbwaare ι taa bwaala anε. ¹³ Lυ fεε n mee kyυrυυ kυtυ μυ nu fen mee taale karage abεε kυtυ μυ nu fen mee taale nu kυmυ kase. Nu n sυ tamaa, ¹⁴ fεε fan maa nu asυn μυ kase gbereε lυ anε

ase fale mb, fen biti fan ba nu umv kase lwε, ke fan kaapv fane n-yu lu anε sv, fεε kanan mv nu an biti a kaapv anε n-yu lu fane sv Jnyuripe Yesu kake mv nu ee biti o bwii ba mv.

¹⁵ Lu fεε n maa sv umv kpini tamaa sv mv, n ηmina yula fεε n biti n daa kiba bvv fane sv, saamv ke fan nye tnv ulu uny. ¹⁶ N ηmina yula ye n kan n kpee Masedoniya osvule sv mv, n biti n bvv fane sv, nu n kan bila lu tvto n ba kyvn mv, ke n bila bvv fane sv, ke fan kye me to ke n taale naa fv Gyudeya osvule sv. ¹⁷ N maa ηmina yula ye n biti n ba fane ase, nu n man taale ba mv, u kaapv nun fεε n gye dulinyaa to nno nnyv-nnyv wuya ana mv nu bee kyula ye “Eεhn”, ke opula maηa to ba bwii kyεεge konv towe ye “ayee” abεε?

¹⁸ Amaa fεε kanan mv nu lbwaare gye kesintin wuya fale mv, kanvn maηa nu anε asvn mv nu an towe an sa fane mv, man gye nno nnyv-nnyv asvn. ¹⁹ Lu fεε lbwaare mu-Bii Yesu Krisito asvn mv nu n maa Silasi* ye Timoti an towe sa fane mv, asvn mv u man kyvna u gye “nno nnyv-nnyv,” amaa mv asvn kpini u gye “kvvkvlvn nun”. ²⁰ Lu fεε ato mv nu lbwaare da mv kvkvlv sv sa mv kpini u ba to lu Yesu Krisito sv. Imv sv nu an bunyaa lbwaare mv, an bola Yesu sv an kyula ye “Amen.” ²¹ lbwaare yege nu anaa fane kpini an nye vlvn ylv Krisito to, nu v lεε anε yula sa mv n-yu, ²² nu v taa mu keduligi gyaga anε sv fεε mv u bv anε, nu v taa mv Kayaayu Kyvεkyvε mv sa anε, mv nu v taa yula kase sa ato mv nu v waa yula sa anε mv.

* **1:19** 1:19 Silasi nu ba bila bεε tv ye Silifanu mv.

²³ Ibwaare ɪ gye mi kesintin ogyipu fɛɛ, n maa mee biti fɛɛ n ba bute fane asu sɔ mɔ, kanɔn sɔ nu n man bila ba fane ase Korinto kade tɔ. ²⁴ I man gye ye an tɔwe an nyan fane lu kanan mɔ nu fan kɔɔle gyii sɔ, fɛɛ a maa gye abɔlsa sɔ. Lu fɛɛ an nyi fan maa yile kɔkɔle-gyii mɔ tɔ kenken. Amaa kanan mɔ nu a waa ke ɪ kye fane tɔ ke fan nye kɔkɔlɔ fuuli sɔ nu an waa kanɔn.

2

¹ Imɔ sɔ n waa me nfɛere fɛɛ, n man bila ye n bwii ba fane ase, ke n nyita fane nkɔlɔ. ² Nu n kan yege nu fane nkɔlɔ i nyita fane mɔ, anumɔ ii biti ɔ yege mi ansi i gyii? Amɔɔ man gye fane mɔ nu n nyita fane nkɔlɔ mɔ abee? ³ Kanɔn sɔ nu n daa kyurɔɔ ɔwɔle maɲa ba sa fane. N mee biti n maa ba fane ase, ke fane mɔ nu naafɔɔ fen biti fan yege mi ansi i gyii mɔ, fan nyita me kɔkɔlɔ. Nu n kɔɔle fane kpini gyii me kɔkɔlɔ tɔ fɛɛ, nu mi ansi i gyii mɔ, fane gbaa fane ansi ii biti i gyii. ⁴ Saɲa maɲa, tɔɔɔɔ lala ye kɔkɔlɔ nyita ye ansikyu nu n taa kyurɔɔ fane ɔwɔle mɔ. Man gye ye n biti fɛɛ n nyita fane nkɔlɔ nɔn. Amaa n biti ye fan bu mi kebiti lala mɔ nu n sɔ sa fane mɔ.

Alibi kitaakɛɛ

⁵ Nu okɔ kan nyita ɔsa ku kɔkɔlɔ mɔ, man gye me kɔkɔlɔ nu o nyita, okpa ku sɔ mɔ fane kpini nkɔlɔ. Nu n mee biti n maa tɔwe asɔn mɔ kyɔn sɔ. ⁶ Kusɔ bute mɔ nu ki lu fane gaalaagaa ase ba mɔ sɔ mɔ, kukwe mɔ. ⁷ Nbuɔnbu mɔ, fan taa mu alibi keɛ mɔ, ke fan tɔwe yuula mɔ kɔkɔlɔ, ke mɔ kɔkɔlɔ o man nyita mɔ kyɔn sɔ. ⁸ N kule fane

nin, fan yege o bu fee fan san fan su kebiti sa mu. ⁹ Kuto mu su nu n daa kyuroo fane owule manja i gye ye, n waa fane nin ku, ke n wu kanan mu nu fen nu fen sa me kuto kumaa to. ¹⁰ Nu oku kan waa alibi, nu fan taa kee mu mu, ngbaa me n taa kee mu. Nu kuto ku ki kyina ki bu to nu i tiri fee n taa kee gbaa mu, n waa kanin Krisito ansi to lu fane su. ¹¹ Saamu Sitaane mee nye okpa taale ane to. Lu fee an nyi mu ikpa golon-golon mu nu o su o naa mu.

*Katowe kyula pupwe
mu kusun awaapu*

¹² N maa kpee Trowa kade to, naa towe Krisito asin danbirasa mu, n wu fee Onyiripe bugi okpa sa me. ¹³ Amaa me nfeere i man de me. Lu fee n man wu me birisa Titusi toto.* Imu su n kala bamu, nu n yii su kpee Masedoniya owule su.

¹⁴ Amaa an fwaala lbwaare. Lu a maa waa kukulun ye Krisito su mu, lbwaare gyankpaa ane sana kumaa fee bamu nu ba ko nye sa Krisito. Nu o bola ane su yaase Krisito kinyi mu kpee katun kumaa fee tuulaale liifensa. ¹⁵ An du nin fee ato liifensa mu nu Krisito taa lee saraga sa lbwaare. Nu u yaase loo bamu nu bee nye kamolige ye bamu nu bee foyi mu to. ¹⁶ Bamu nu bee foyi ase mu, Krisito kinyi mu gye oson mu nu ku biya lewu, nu bamu nu bee nye kamolige mu, ki gye ofen mu nu ku biya nkpa. Nu anumu i dagaa kusun numu kiwaa? ¹⁷ A man du fee asa gaalaagaa mu nu ba man su beere sa asin

---

* **2:13** 2:13 Pochi nyi fee ee biti o wu Titusi toto ke o nye nu kuto mu nu kii kpee su Korinto abi kubu mu to, ke i waa mu okon.

danbirasa mu, nu bee su bee gyii yawu bee biti tonɔ. Amaa lu lbwaare maa sun ane su mu, an taa kɔkɔlo fuuli towe asun danbirasa mu lbwaare ase fee Krisito ayaafɔle.

3

¹ An bula an biti a lee ane n-yu kaapu fane kanan mu nu an du nin abee? Abee i dagaa fee ane gbaa ane, a nye owule mu nu u lee ane u kaapu kanan mu nu an du biya fane, abee a nye lu fane ase, fee kanan mu nu asa aku bee waa mu? ² Fane gbaa-gbaa fane i du fee owule mu nu ku lee kanan mu nu an du mu ku kaapu, nu Kayaayu mu kyurɔɔ gyaga fane nkɔlo su, ke okuma nɔmu o wu ke o bu ane-daa. ³ Kesintin to mu, fane kɔbaabɔto ku lee ku kaapu fee, lu ane kusun su mu, fan gye owule mu nu Krisito kyurɔɔ. Nu i man gye inki nu ba taa kyurɔɔ owule mu, amaa lbwaare mu nu o gye nkpa wuya mu Kayaayu nu ba taa kyurɔɔ kɔmu. Nu i man gye abuu patila-patila su nu ba kyurɔɔ gyaga, amaa nyimisa kɔkɔlo su nu ba kyurɔɔ gyaga.

⁴ A maa taale towe unumu bola Krisito su mu, an taa ane n-yu tɔb lbwaare su. ⁵ A mee towe nin ye ane gbaa-gbaa ane olɔn nu an su an waa kusun mu, amaa lbwaare i yege nu an taale waa kusun mu. ⁶ Mu lbwaare i yege nu an dagaa mu katowe kyula pupwe mu kusun asunpu. Nu ki man gye Nbara kyurɔɔsa lee, amaa ki gye Kayaayu Kyirekyire mu lee. Nbara kyurɔɔsa mu u biya lewu nin, amaa Kayaayu mu ku sa nkpa nin.

Katowe kyula pɔpwe mu bunyaa

⁷ Nbara mu, lbwaare kyuroɔ gyaga abuu patila-patila su sa Mosesi. Saɲa maa mu, Nbara mu ba ye lbwaare bunyaa ɲaligesa, nu Isirayi abi ba man taale ku mu ansi to, lu fee mu ansi su u ɲalige gaa, halu i maa kpa su gbaa mu. Nu Nbara mu nu umu kusun biya lewu, nu ku su fale bunyaa mu, ⁸ mine i waa su nu Kayaayu mu kusun mee ye o baa o su bunyaa kɔkyo? ⁹ Nu kusun mu nu kii bun nyumisa kɔpwe, ku kan ku su bunyaa mu, mine i waa su nu kusun mu nu ku biya ikpa kikiyiigi sa asa mu mee ye o biya bunyaa kɔkyo? ¹⁰ Nu an taa nbunbu bunyaa kpare mu kaala ye bunyaa gyankpaasa mu, bunyaa gyankpaasa mu man gye sehn. ¹¹ Nu kumu nu ku ba nu ku man kyeeere mu ku ba ye bunyaa mu, mine i waa su nu kumu nu ku bu to kakpaa mee ye ku baa ku su bunyaa kɔkyo?

¹² Kanin su, a maa su fale tamaa su mu, an yile kunyin to ane atowesa to. ¹³ A man du fee Mosesi mu nu o taa kitaabi bun mu ansi su, ke Isirayi abi ba man nye wu kanan mu nu bunyaa mu u kpa su mu ansi su mu. ¹⁴ Amaa bamu nfeere i man nu asin mu kase. Ba lu halu ndaga nu bee kale katowe kyula didaa iwole mu, i du nin fee kutɔ ku ku san ki bun bamu nfeere su, amoo nyumisa waa kukulun ye Krisito, pɔyi nu kii bugi mu nfeere su.

¹⁵ Halu ba lu ndaga, saɲa kumaa mu nu bee kale Mosesi nbara owole mu, i du nin fee kutɔ bunsu mu san o bun bamu nfeere su. ¹⁶ Amaa nu oku kan biliji ba Onyiripe mu ase mu, mu kutɔ bunsu mu kii bugi. ¹⁷ Onyiripe mu i gye

Kayaayu, nu katin mu nu Ɔnyiripe Kayaayu mu bu mu, n-yu kinye bu tɔtɔ. ¹⁸ Nu ane kpini mu nu kitaabi man bun ane nfeere su mu, an lee Ɔnyiripe bunyaa mu kaapu. Ane kɔbaabɔtɔ kii bilinji waa fee mu keduli, nu sana kɔmaa an nye mu bunyaa mu an tii su, nu umu u lu Ɔnyiripe Kayaayu mu ase.

4

An nye Abwaaresin mu fee kapatiye ane nkolo to

¹ Imu su lbwaare maa wu ane kɔwee su mu, o taa asin danbirasa kitɔwe kusun numu waa ane abaa to, nu ane abaa mee ye u yɔɔ. ² An kina ipeeli-sin ye atɔ baala waasa, nu a mee taa kɔnɔ to kɔn an pɔna asa, nu a mee bilinjaa lbwaare asin mu. Amaa aneene bire, an towe kesintin asin mu sakyɔ to, ke oɔkɔmaa numu o bu mu nfeere to kanan mu nu an du lbwaare ansi to. ³ Nu kɔtɔ ku kan ki bun ane asin danbirasa mu nu an towe fale gbaa mu, ii bun u sa bamu nu bee muuri mu nkɔn nin. ⁴ Bee mee kɔɔle bee gyii lu fee sitaane mu nu ee gyii kuwura kase su mu, bun bamu nfeere su, ke ba man taale wu asin danbirasa mu fitila mu nu ki gye Krisito bunyaa mu, nu mu u gye lbwaare keduli gbaa-gbaa mu. ⁵ Man gye ane gbaa-gbaa ane n-yu su asin nu an towe, amaa Yesu Krisito n-yu su asin nu an towe, mu u gye Ɔnyiripe, nu lu mu su mu an gye fane ayaafɔle. ⁶ lbwaare mu nu o towe Asinkyan yɔlasa mu to ye, “I nmanje kitentenbiri to” mu, mu lbwaare kulun manja u yege nu u nmanje ane

nkɔɔ tɔ, ke a nye bu lbwaare bunyaa mu nu ku nhalige Krisito ansi tɔ mu.

⁷ Asɔn nɔmɔ ɪ gye kapatɩye kpare mu nu lbwaare taa waa ane tɔ, amaa an du nin fee nlobi mu nu kapatɩye kpare mu ɪ bu umu tɔ mu, ke ɪ kaapu fee ɔɔn kpare mu lu lbwaare ase, man gye ane ase. ⁸ Saɲa kɔmaa, ba nyan ane, amaa a man patɩye, ɪ wuliti ane tɔ, amaa ane abaa ɪ man yɔɔ, ⁹ ba nyanla ane, amaa lbwaare man yege nu ba da ane tɔv lewu-lewu, amaa a man wu. ¹⁰ Saɲa kɔmaa an sɔ Yesu kelewu mu ane n-yu tɔ nin, ke Yesu nkpa mu nu ɔ sɔ mu ki nye lu ane kayɩ-wule tɔ kaapu. ¹¹ Kpalɩ fee ane mu nu an san an te nkpa tɔ fale mu, lu Yesu sɔ mu saɲa kɔmaa an te lewu kɔnɔ, ke mu nkpa mu ɪ nye lu ifuli ane kayɩ-wule mu nu kii biti ki wu mu tɔ. ¹² Inɔmɔ ɪ kaapu fee an gyaɲa alewu-sɩn, amaa umu sɔ nu fen biti fen nye nkpa kakpaa.

¹³ Asɩnkyan yɩlasa mu tɔ mu, ɔku tɔwe ye, “N kɔɔle gyii, umu sɔ nu n tɔwe.” Kanɩn kɩkɔɔle-gyii kulɔn maɲa nu ane gbaa ane an sɔ, umu sɔ nu an tɔwe kanɩn. ¹⁴ Lu fee an nyi fee lbwaare mu nu ɔ kyɩɲi ɔnyɩɩɩɩɩ Yesu lu lewu tɔ ba nkpa tɔ mu, nu lu anaa Yesu kɩwaa kɔkɔɔɔn sɔ mu ee biti ɔ kyɩɲi ane, ke ɔ taa anaa fane buga kpee mu ase. ¹⁵ Fane sɔ nu lbwaare waa inɩmu kpini kanɩn, fee kanan mu nu mu kabwaala mu ki kyɔ, nu asa gaalaagaa bee nye kɩmɔ mu, ɪ yege nu bee fwaala lbwaare nu bee bunyaa mu.

Kayɩna pɔpwe mu tamaa

¹⁶ Kpalɩ inɩmu sɔ mu, ane abaa ɪ mee yɔɔ. Halɩ ane kayɩ-wule ki maa pɔɔ kii tii sɔ gbaa

mu, ane kakyina pupwe mu u nye olon ii tii su kake kumaa. ¹⁷ Nu ane aworofu wuribi mu nu an gyii nu i mee kyereee fale mu, u biya ane bunyaa lala mu nu i man su okaa, nu i kyɔ aworofu mu nu an gyii fale gaa mu. ¹⁸ Imu su a man su ane ansi an gyaga ato mu nu nyimisa su mu ansi ee wu mu su, amaa umu nu nyimisa mee wu ye ansi mu. Lu fee ato mu nu nyimisa su mu ansi ee wu mu mee kyereee, amaa umu nu bee mee wu ye ansi mu bire i bu to nun kakpaa.

5

Nyimisa pupwe Krisito to

¹ Lu fee an dan an nyi fee ane kayi-wole mu nu ki du fee tenti abu mu nu ane kala ana ba te umu to kase su nfi i kan wu mu, an biti an nye ibu kyina to lu lbwaare ase, ibu mu nu i bu to kakpaa susu, nu i man gye nyimisa kibaa nu ba taa poyi. ² Lu fale su an yiyee nu an kpaala, an biti fee naafɔ lbwaare o bun ane kayi-wole mu su fee ikaale. ³ Lu fee nu i kan bun ane su mu, i mee bila i du fee an naa kibulunkpan. ⁴ A maa bu tenti kubuu mu to kase su nfi mu, an yiyee fee kasula maa nyiye ane, man gye fee an biti nun fee a lu kase su kayi-wole mu to, amaa an biti fee lbwaare o bun ane kumu nu ki gye susu lee mu, ke umu nu ii wu mu i kyeege waa umu nu i su nkpa kakpaa.

⁵ Nu lbwaare i gye omu nu o lonɔ ane yila sa fale kakyeege numu, nu o taa mu Kayaayu mu sa ane mu nu o taa yila kase sa ato mu nu o waa yila ye ee biti o sa ane mu. ⁶ Imu su an nye nkolo yile to saɲa kumaa. Nu an nyi fee a maa

san an tɛ kayɩ-wɔlɛ tɔ nfi mɔ, ɩ kaapu nɩn fɛɛ an bu kata yɛ ɔnyirɩpɛ Yesu. ⁷ Anɛ kɩkɔlɛ Yesu gyii mɔ nu an sɔ an naa mɔ, man gye atɔ mɔ nu an wu yɛ anɛ ansi. ⁸ An yilɛ tɔ yɛ tamaa. Nu an biti yɛ an lu kayɩ-wɔlɛ nɩmɔ tɔ kɛ a naa kyina anɛ-Nyirɩpɛ Yesu mɔ asɛ. ⁹ Imɔ sɔ, nu an san an tɛ kayɩ-wɔlɛ tɔ kase sɔ nɩn-oo, abɛɛ an lu kayɩ-wɔlɛ tɔ nɩn-oo, kutɔ mɔ nu anɛ ansi ɩ payɩ sɔ ɩ gye yɛ a waa kutɔ mɔ nu kɩ bɔla Yesu ansi. ¹⁰ Lu fɛɛ ɩ dan ɩ de nɩn yɛ, anɛ kpini an biti an naa yilɛ Krisito kuwura-gyii asɩn ogyikpa, kɛ ɔkɩmaa nɩmɔ ɔ nye katale lu kutɔ kɩmaa mɔ nu ɔ waa saɲa mɔ nu ɔ bu kayɩ-wɔlɛ tɔ mɔ. Alibi nɩn-oo, adanbirasa nɩn-oo, ee biti ɔ nye kɔkɔka mɔ nu ɩ dagaa mɔ.

Ibwaare maa asa nsana kɔlɔŋ

¹¹ Fɛɛ a maa nyi kutɔ mɔ nu bɛɛ tɩ yɛ ɔnyirɩpɛ Ibwaare kasile mɔ, an kpan anɛ n-yɩ an tɔwɛ an pupɔle asa kɛ baa kɔlɛ mɔ gyii. Ibwaare ɩ nyi anɛ danbirasa, asa mɔ nu an gye, nu n tamaa fɛɛ fane gbaa fane fen nyi anɛ fane nfɛɛrɛ tɔ. ¹² Man gye yɛ an bila an biti a kaapu fane kanan mɔ nu an du, amaa kutɔ mɔ nu an waa mɔ ɩ gye fɛɛ an sa fane ɔkpa, kɛ fan nye kaapu fane n-yɩ lu anɛ sɔ, kɛ fan taale lɛɛ bamɔ nu bɛɛ kaapu bamɔ n-yɩ mɔ kɔnɔ, lu atɔ mɔ nu bee wu yɛ ansi mɔ sɔ, nu ɩ man gye imɔ nu ɩ lu asa nkɔlɔ tɔ. ¹³ Nu anɛ katɔwɛ nɩmɔ ɩ kan ɩ kaapu fɛɛ anɛ amu ii nyita mɔ, Ibwaare sɔ nu an du kanɩn. Amaa nu anɛ amu tɔ ɩ kan ɩ du kyɛkyɛɛ bire, fane sɔ nu ɩ du kanɩn. ¹⁴ Krisito kebiti mɔ nu ɔ sɔ sa anɛ mɔ, gyii anɛ amu. Lu fɛɛ an kɔlɛ gyii fɛɛ ɔsa

kulɔn wu sa ɔkɔmaa nɔmɔ, umɔ sɔ i du nɔn fɛɛ anɛ gbaa anɛ an maa wu tii mɔ sɔ mɔ. ¹⁵ O wu sa asa kpini, saamɔ bamɔ nu ba tɛ nkpa tɔ mɔ ba man bɪla ba tɛ sa bamɔ n-yɪ, amaa ba tɛ sa ɔmɔ nu o wu, nu o bwii kyinji ba nkpa tɔ sa bamɔ mɔ.

¹⁶ Imɔ sɔ nbɔnbɔ man gye nyimisa ukpa sɔ nu an sɔ an kaala kanan mɔ nu nyimisa du. Saɲa kɔ tɔ mɔ kanɔn nu an daa kaala Krisito nɔn, amaa nbɔnbɔ bɪrɛ a man bɪla an kaala mɔ kanɔn. ¹⁷ Kanɔn sɔ, nu ɔkɔ kan ba ɔ gye Krisito lɛɛ mɔ, o bilinji nyimisa pɔpwe. Kakyina didaa mɔ ki kyɔn, nu kakyina pɔpwe ki ba. ¹⁸ Imɔ kpini ɪ lu lbwaare ase nɔn, mɔ ɪ bɔla Krisito sɔ lɔɲɔ ana mɔ nsana, nu ɔ taa maa asa nsana kɔlɔɲɔ kusun mɔ waa anɛ abaa tɔ. ¹⁹ Imɔ ɪ gye ye, lbwaare bɔla Krisito sɔ ɛɛ lɔɲɔ maa dulinyaa asa nsana, yege ɔ mɛɛ ki asa alibi mɔ nu ba waa sɔ. Nu ɔ taa maa asa nsana kɔlɔɲɔ asɔn mɔ waa anɛ abaa tɔ ye an tɔwe. ²⁰ Imɔ sɔ an gye Krisito ayaa tɔ ayɔlɛpɔ mɔ nu ba sun fane ase, nu i du fɛɛ lbwaare ɪ bɔla anɛ sɔ nɔn ɛɛ kule fane. Imɔ sɔ an yɪlɛ Krisito ayaa tɔ an kule fane ye fanaa lbwaare nsana ɪ lɔɲɔ. ²¹ lbwaare yege Krisito mɔ nu ɔ man waa alibi ki mɔ, ba waa anɛ alibi ɔsɔlapɔ, nu lu mɔ sɔ mɔ kɛ anɛ ukpa i kyiigi lbwaare ase.

6

¹ Fɛɛ kanan mɔ nu lbwaare maa anɛ an sun mu kusun mɔ, an kule fane fɛɛ lbwaare kabwaala mɔ nu fan nyɛ mɔ, fan man yege ɪ waa kiyan. ² Lu fɛɛ lbwaare tɔwe ye,

“Me saɲa mu kyɛkyɛ tɔ maa fɔv mu, n nu fane ase,
 nu me kake moligesa maa fɔv mu, n kye fane tɔ.”

Nu me, Pɔɔli n tɔwe fane ye, nbunbu saɲa numu i gye lbwaare saɲa kyɛkyɛ tɔ mu, nu ndaga kake kanumu ki gye kamolige kake mu.

*Pɔɔli maa mu birisa ana
 awɔrɔfɔ mu nu ba gyii*

³ A maa mee biti oku o wu asin libi uku ane kusun mu tɔ su mu, a mee biti a maa waa kutɔ mu nu kii biti ki tii oku okpa. ⁴ Amaa kutɔ kumaa mu nu an waa mu, an waa nin an kaapu fee an gye lbwaare ayaafɔle. An nye kenyiita yle awɔrɔfɔ tɔ, ye kayu kɔta tɔ, ye tɔɔrɔɔ tɔ. ⁵ Asa ba dayi ane, nu ba taa ane tii ibu, nu ba bute nin ane sakyɔ tɔ. Nu an waa kusun olon su, nu a mee nye an de nsure, nu an naa ye akun, ⁶ yege ane n-yu su i maa man su ineesi uku, nu an su kanyaasin, ye kenyiita, ye kidanbirasa kiwaa, ye Kayaayu Kyirekyire mu olon ye kebiti abaa gaa. ⁷ An tɔwe kesintin asin mu, nu lbwaare olon mu waa kusun ane tɔ. An su ukpa kyiiigisa fee aduntɔ, ke a taa kun ke a taa ko. ⁸ Asa aku ba sa ane beere, nu aku mɔɔ ba njaabaa ane, aku ba saale ane, nu aku ba yin ane. Ba ku ane fee asa apɔnapu, yege anene an gye kesintin wuya ana. ⁹ Ba waa fee ba man bu ane, yege katɔn kumaa asa be nyi ane, ba ku ane fee a maa ye a wu, amaa yege an san an te nkpa tɔ, ba bute ane asu, yege a man wu. ¹⁰ Ba ku ane fee asa mu nu bamu asin i su kɔwee, yege saɲa kumaa ane ansi i gyii, ba ku ane atiripu, amaa yege an waa

asa gaalaagaa ato wuya ana, ba ku fee a man su sehn yeege ane i su koto kumaa.

¹¹ Oo Korinto abi, an towe tigi fane, nu an bugi ane nkolo to sa fane. ¹² Aneene bure, an man kita a ane n-yu ye fane, amaa fane i kita a fane n-yu ye ane. ¹³ Me Pooli, n towe n sa fane fee mi-bii ana. Fen bugi fane nkolo to sa ane, fee kanan mu nu an bugi ane lee sa fane mu.

*Fan man waa kukulun ye
bamv nu ba man gye
akoolé-gyipu mu*

¹⁴ Fan man waa kukulun ye bamv nu ba man gye akoolé-gyipu mu. Kpalí fee, mine i bu ikpa kikiyiigi ye nbara kikina nsana? Abee nene nu kitentenbiri maa iymansa i nye waa kulun? ¹⁵ Nene su nu Krisito maa Sitaane* ba taale waa kono kulun? Mine i bu omv nu o koolé gyii ye omv nu o man koolé gyii nsana? ¹⁶ Mine kitowe kyula i bu kabwaare-sunkpa aye mu ye idakpa nsana? Lu fee ane i gye lbwaare mu nu o te nkpa to mu kabwaare-sunkpa aye mu. Mu i towe ye, "N biti n kyina bamv to, ke n nate bamv to, n biti n baa n gye bamv lbwaare, ke ba baa ba gye me asa." ¹⁷ Inimv su Onyiripe lbwaare bila towe ye,

"Fan tin fane n-yu lu bamv ase,
ke fan barige fane n-yu lu bamv to.
Fan man taa fane n-yu mata ineesi koto ku,
saamv ke n koolé fane.
¹⁸ N biti n baa n gye fane-Se,

---

* **6:15** 6:15 Sitaane kitu ku i gye Beeliya. Kimv nu ba daa kyuroo waa nfu.

nu fane ii biti fan baa fan gye mi-bii ana anyɔnsa
 ye akyɔsa,
 me, Ɔlonpu lbwaare mu, i towe kanɔn.”

7

¹ Me-bɔɔsa ana, lbwaare da mu kɔkɔlo su lu
 fale ato numu kpini su sa ane. Kanɔn su fan yegɛ
 a fwu ane n-yu lu ato mu nu i waa kayu-wule ye
 kayaayu ineesi mu fɔyɔ. Fan yegɛ a sɔle lbwaare
 ke a payɔ ansi waa ane n-yu kyɔrekyɔre yɔla sa
 mu.

Korinto kubu mu i yegɛ nu Pɔɔli ansi i gyii

² Fan bugi fane nkɔlo to sa ane. Nu an man
 waa ɔku kilibi, nu an man nyita ɔku, a man sisii
 ɔku. ³ N meɛ towe unumu n bun fane kupwe, n
 wɔla towe fane didaa ye fan bu ane nkɔlo to, umu
 su an te nkpa to nun oo, an wu nun oo, anaa fane
 nun. ⁴ N su kɔkɔle-gyii fane to, nu fane su mu n
 kaapu me n-yu, nu i waa me aniya ane toɔɔɔ
 kpini to, nu mi ansi i gyii naa kyɔn su.

⁵ Lu fee a maa ba Masedoniya ɔɔwule su mu,
 ane kayu-wule ki man nye ɔfɔute. Asa ba toɔɔɔ
 ane, nu ba gyii ane umɔɔre katɔn kɔmaa numu,
 nu kufuu ki kɔta ane. ⁶ Nu lbwaare mu nu ee
 yuula asa mu nu bamu abaa u yɔɔ nkɔlo mu, mu
 maɔa bɔla Titusi mu nu ɔ lu fane ase ba mu su
 yuula ane nkɔlo. ⁷ Nu i man gye mu kɔba mu
 nkɔn su, amaa kanan mu nu fan yegɛ nu mu
 kɔkɔlo ki yuuli mu mu. Ɔ towe ane kanan mu
 nu fen gyɔgyɔɔ fee fen nye wu me mu, ye kanan
 mu nu fan nu fane n-yu, ye fane kebiti kpare
 mu nu fan su sa me mu. Lu unumu kpini su mu,
 i waa me ɔkon naa kyɔn su.

⁸ Halu me owule mu nu n kyurɔɔ sa fane mu nyita fane nkolo gbaa mu, n man nu me n-yu. Nu n daa bu fee ii biti i ko fane halu i maa man kyereee gbaa mu, naafɔɔ n de nu me n-yu.

⁹ Amaa nbunbu i waa me okon, nu i man gye ye asin mu nu i nyita fane nkolo su nu i waa me okon, amaa fane nkolo kinyita mu i yege nu fan nye nfere kikyeege. Lu fee fane nkolo kinyita mu gye kutɔ mu nu lbwaare yla kumu kanin. Imu su an nyi fee a man waa fane alibi aku.

¹⁰ Lu fee kokolo nyita mu nu ki gye kutɔ mu nu lbwaare yla kumu mu, u biya nfere kikyeege mu nu u molige asa, nu kunu n-yu man bu umu to, amaa dulinyaa to kokolo nyita bure u biya lewu nin.

¹¹ Fan ku kokolo nyita mu nu lbwaare yla mu, kutɔ mu nu ki biya fane. I yege nu fan yile to lee alibi mu lu fane to, nu fan waa bilen lee fane konɔ, nu fan nye agbu lala lu alibi owaapu mu su, nu fane nkolo i nmaa fane, nu fen biti fee fan wu me bilen, nu fane ansi i payi fee fan lonɔ fane nsana, nu fen biti fee fan bute alibi owaapu mu kusɔ. Okpa kumaa numu su mu, fan lee kaapu fee alibi aku i man maa fane lu asin numu to.

¹² Imu su halu n maa kyurɔɔ owule mu sa fane gbaa mu, man gye omu nu o waa alibi mu su, abee omu nu ba waa mu alibi mu su, amaa n kyurɔɔ owule maa nin, ke i yege ke fane gbaa-gbaa fen wu kanan mu nu fane nkolo i gyan ane su lbwaare ase. ¹³ Lu utumu su mu i waa ane aniya to.

Kutɔ mu nu ki bila ki tii su i gye ye, fan yege nu ane ansi i gyii, lu Titusi kensi-gyii mu su, lu fee fane kpini fan yege nu mu kokolo ki yuuli

mb. ¹⁴ Ρογυ κε ο ba fane ase mb, n kaapu me n-yu fane su sa mb, nu fan man gyila me ipeeli mb ase. Fee kutu kumaa mb nu an towe sa fane maa gye kesintin mb, kanun manja nu kanan mb nu an kaapu ane n-yu fane su sa Titusi mb, i waa kesintin. ¹⁵ Mu kebiti mb nu o su sa fane mb lonjo tii su, fee maa nyinji kanan mb nu fane kpini fan nu mb ase, nu fan taa kufuu ye kikyikya koolo mb mb. ¹⁶ Meeme bire, i waa me okon fee n maa taale taa me n-yu tuw fane su kutu kumaa to.

8

Kebiti to afulee kekee

¹ Me-daa ana ye mi-supu ana, an biti fee fan bu kutu mb nu lbwaare kabwaala mb waa Krisito kubu-kubu mb nu i bu Masedoniya osowole su mb to. ² Saja mb nu bee gyii awurufo, nu asin wuribi ii tu bamu, nu halu ba maa bamu kitiri gbaa mb, lu kensi-gyii lala mb nu ki bu bamu to su mb, bee bugi bamu nkolo to bee kee (afulee). ³ N towe fane kesintin ye ba kee kanan mb nu bee taale kee, halu naa kyun bamu olon su. Nu lu bamu gbaa-gbaa bamu kipire su mb, ⁴ ba payi ansi kole ane fee bamu gbaa bamu ba nye okpa mb nu ba taale taa kye lbwaare asa mb nu ba bu Gyudeya osowole su mb to. ⁵ Nu ba waa kyun su kanan mb nu an waa tamaa ye be taale mb, amaa ba gyankpaa taa bamu n-yu naa sa Onyiripe Yesu, nu lu lbwaare kebiti to su mb, ba taa bamu n-yu sa ane gbaa ane. ⁶ Imu su an kole Titusi mb nu o wola piili kekee kusun kinumu kase mb, fee o kyaga su waa fane aniya to, ke fan tiisi waa fane kekee kusun mb naa lwe. ⁷ N

man wu kɔtɔ mɔ nu fan man waa kyɔn sɔ. Lu kɔkɔle-gyii tɔ nun oo, katowɛ tɔ nun oo, kinyi tɔ nun oo, kɪ payɪ ansi kye tɔ nun oo, kebiti mɔ nu fan sɔ sa anɛ nun oo, fan waa ɪmɔ kpini naa kyɔn sɔ. ɪmɔ sɔ an bitɪ fɛɛ fan waa kyɔn sɔ lu fanɛ kɛkɛɛ kusun nɪmɔ gbaa tɔ.

⁸ Man gye ye n yɪla kɔnɔsa kɔ n sa fanɛ nɪn, amaa n bitɪ fɛɛ n nye taa fanɛ kebiti mɔ taa kaala ye akɔ mɔ nu bɛɛ payɪ ansi bɛɛ waa kanɪn kɪdanbɪrasa mɔ lɛɛ, saamu n nye wu kanan mɔ nu fanɛ kebiti mɔ gye kesintin. ⁹ Lu fɛɛ fen nyi anɛ-Nyɪrɪpɛ Yesu Krisito kabwaala mɔ, fɛɛ maa gye atɔ wuya gbaa mɔ, kpali fanɛ sɔ mɔ o be bilɪŋi otiripu, kɛ lu mɔ kitiri mɔ sɔ mɔ, fan ba bilɪŋi atɔ wuya ana.

¹⁰ Mɛ nfɛɛrɛ lu asɪn nɪmɔ sɔ sa fanɛ ɪ gye ye, ɪ bɔrɔn fɛɛ fan maa lɔwɛ kusun mɔ nu fan piili sun-tɔ mɔ. Fanɛ ɪ gye bamɔ nu ba gyankpaa ba sa nkɛɛ mɔ, nu fen bɪla fen sa lu fanɛ kɪpɪrɛ tɔ. ¹¹ ɪmɔ sɔ kanan mɔ nu fen yii kusun mɔ kase mɔ, fan lɔwɛ kɪmɔ. Fan payɪ ansi waa kusun mɔ naa lɔwɛ, fɛɛ kanan mɔ nu fan payɪ ansi ŋmina yɪla mɔ, kɛ fan waa fanɛ abaa okaa. ¹² Lu fɛɛ nu okɔ kan ɛɛ kɛɛ mɔ kɪpɪrɛ sɔ lu atɔ mɔ nu ɔ sɔ mɔ sɔ mɔ, ɪmɔ ɪ bɔla ɪbwaare ansi, man gye lu atɔ mɔ nu ɔ man sɔ mɔ sɔ.

¹³ Man gye ye an bitɪ an taa akɔ kitiri ba sɔla fanɛ kɛ fen kɛɛ kyɔn sɔ, amaa an bitɪ fɛɛ fanɛ kpini kakyɪna tɔ kɪ waa kyɛekyɛɛ. ¹⁴ Nbuɪnbu bɪrɛ fanɛ ɪ sɔ gaa, nu ɪ dagaa fɛɛ fen kye bamɔ nu ii tiri bamɔ mɔ tɔ. Saŋa mɔ nu ɪ kan ii tiri fanɛ mɔɔ mɔ, nu ba sɔ gaa mɔ, kɛ ba kye fanɛ gbaa fanɛ tɔ. Saamu fanɛ kpini kakyɪna tɔ kɪ waa

kyeekyee. ¹⁵ Fɛɛ kanan mu nu ba kyuroɔ waa Asinkyan yilasa mu to ye, “Ɔsa mu nu ɔ kɔɔla kukyɔ mu, man nye naa ban su, nu ɔsa mu nu ɔ kɔɔla pii mu gbaa, ɪ kukwe mu kyeekyee.”

*Titusi maa bamu
nu ba sun bamu Korinto
kade to mu*

¹⁶ N fwaala lbwaare gaa fɛɛ maa yege nu Titusi payi ansi ee kye fane to, fɛɛ kanan mu nu ngbaa me n kye fane to mu. ¹⁷ Man gye ye a maa towe an kole mu su nu ee ba fane ase, amaa lu kanan mu nu fane asin i tiri mu su mu, ɔ taa mu gbaa-gbaa mu kɔɔre to nin ee ba fane ase. ¹⁸ An sun ane birisa ku fɛɛ o buu mu ba fane ase. Mu ɪ gye ɔsa mu nu Krisito kɔɔɔ-kɔɔɔ mu kpini bee yin mu, lu asin danbirasa mu kitowe mu su. ¹⁹ Kuto mu nu ki bila ki tii su mu ɪ gye ye, Krisito kɔɔɔ-kɔɔɔ mu ɪ lee mu ye, a maa su nkee numu kusun mu, o tii ane su. Inumu ɪ gye kusun mu nu an waa an su beere an sa Ɔnyirpe Yesu, ke ɪ kaapu kanan mu nu an payi ansi an kye to.

²⁰ An da ane n-yu su ke ɔku ɔ man pwu ane lu nkee damante mu nu ba taa waa ane abaa to ye a ku su mu. ²¹ Kuto mu nu an biti mu ɪ gye ye, a waa umu nu ɪ de ɔkpa. Man gye Ɔnyirpe wole ansi to nkɔn, amaa asa gbaa ansi to.

²² Kanin manja nu an bila sun ane birisa ku tii bamu su. Mu nu an wu fɛɛ ikpa gaalaagaa su mu, ɔ su kensi payi ee kye to. Nbuibu mu maa su kikɔɔle-gyii fane to su mu, ɔ payi ansi gaa fɛɛ ɔ ba kye to. ²³ Titusi bire, ɔ gye me birisa kusun osunpu ɔmu nu n maa mu an kye fane to. Nu ane birisa ana asansa mu nu ba maa mu

bee kpee mu bure, ba yile Krisito kubu-kubu mu ayaa to nin ke i taa beereɛ biya Krisito. ²⁴ Imu su fan lee fane kebiti mu kaapu bamu, ke Krisito kubu-kubu mu ba wu kumu kesintin, ke ba wu kutu mu su nu an kaapu ane n-yu fane su mu.

9

Afulee nkyeto sa Krisito

*kubu mu nu ki bu
Gyerusalem kade to*

¹ Kesintin su, i man tiri fee n bula kyuroo owule sa fane, lu afulee kekeɛ kusun sa lbwaare asa, mu nu ba bu Gyudeya owule su mu. ² Lu fee n nyi kanan mu nu fen biti fan kye bamu to. Nu n kaapu me n-yu fane su n sa Masedoniya abi. N towe bamu ye lu koo sun-to nu fane Akiya owule su abi fan kuula n-yu ye fan sa afulee. Inumu i kusaa asa gaalaagaa nu bamu gbaa bee kuula bamu n-yu kanin. ³ Amaa n sun ane birisa ana banumu fane ase, saamu kanan mu nu n kaapu me n-yu lu fane su n sa Masedoniya abi mu, i man ba waa kyan. Amaa fee kanan mu nu n towe bamu mu, n nyi fan maa kuula fane n-yu fen waa kanin. ⁴ Lu fee nu Masedoniya asa ku ba kan buu me ba, nu ba be wu fee fan man kuula fane n-yu mu, ane ipeeli i gye kawɛ bola, ke fanoo fane lee kilantan bola, fee a maa taa ane n-yu tuɔ fane su mu. ⁵ Imu su n wu ye i tiri fee n kule me birisa ana ye ba gyankpaa me ba fane ase, ke ba ba kuula afulee tuɔtuɔ mu nu fan da fane kokolo su fee fen biti fen sa mu. Amaa i baa i gye tuɔtuɔ mu nu i lu nkolo to, man gye umu nu bee nyan fane.

⁶ Fan nyinji fɛɛ ɔkɔmaa mu nu o duu ato duusa gberɛɛ mu, ɛɛ nye adɔɔ-gyito gberɛɛ, nu ɔmu nu o duu ato duusa gaa mu, ɛɛ nye adɔɔ-gyito gaa. ⁷ Fane ɔkɔmaa numu ɔ sa kanan mu nu ɔ fe nfeɛre lu mu kɔkɔlo to ye ee biti ɔ sa mu, ke i man ba waa fɛɛ u ko mu, abɛɛ ɔku u nyan mu. Lu fɛɛ lbwaare ii biti ɔmu nu ɛɛ sa kɔkɔlo fuuli to. ⁸ lbwaare u taale yege ke fan nye kabwaala kyun su, saamu fen biti fan nye kutɔ kumaa mu nu kii tiri fane, ke fan nye kyun su, ke fan kye kusun danbirasa kumaa to. ⁹ Fɛɛ kanan mu nu ba kyuroɔ waa Asinkyan yilasa mu to ye,

“lbwaare ii bugi mu kɔkɔlo to, ɛɛ keɛ atiripu ato, nu mu kidanbirasa ki man su ɔkaa.”

¹⁰ lbwaare mu nu ɛɛ sa oduupu ato duusa ye agyito-gyisa mu, mu kulɔn manja ii biti ɔ sa fane ato duusa mu, ke i koyi, ke i soyi, ke fan tɔɔe kukyɔ, kidanbirasa su. ¹¹ Ee biti ɔ yege fan bilinji ato wuya ana ɔkpa kumaa numu su, ke fan taale waa kidanbirasa sanja kumaa numu. Ke lu afulee mu nu fan bola anɛ su keɛ mu, i yege asa kpini ba taa afwaala sa lbwaare.

¹² Kekeɛ kusun mu nu fen waa fale, man gye lbwaare asa wɔle nkɔn to nu u kye, amaa i yege nu asa gaalaagaa ba su afwaala bɛɛ sa lbwaare.

¹³ Lu fɛɛ, fane kusun danbirasa maa kaapu asa kanan mu nu fan du mu, bee biti ba taa bunyaa sa lbwaare, lu Krisito asin danbirasa mu nu fan kɔɔle gyii, ye kuleɛ towe ye afulee kekeɛ mu nu fen kye bamu to ye ɔkɔmaa numu mu. ¹⁴ Imu su bamu gbaa bamu nkɔlo i gyan fane su, nu bee biti ba baa bɛɛ kule kabwaare-kule bɛɛ sa fane, lu lbwaare kabwaala kukyɔ mu nu ɔ sa fane su

mυ. ¹⁵ Fan yege a taa afwaala sa lbwaare, lu kekee mu nu ki man so kudubi mu so.

10

Pɔɔli lee kɔnɔ kaapu mu kusun mu to

¹ Lu Krisito n-yu kase kibiya ye mu kibwahn so mu, n kole fane. Me, Pɔɔli mu nu fane to aku bee towe ye, n kan n bu fane ase mu, n biya me n-yu kase katowe to, amaa nu n man kan n bu fane ase mu, n yile kinyin to n towe mu, ² n kole fane fee n kan ba fane ase mu, fan man yege n ba yile kinyin to towe sa fane. Amaa n kan ba mu, n biti n ba yile kinyin to towe sa bamu nu bee fe nfeere ye dulinyaa ato danbirasa kebiti so nu an waa lbwaare kusun mu. ³ I gye kesintin fee an bu dulinyaa numu to bire, amaa man gye dulinyaa numu to kinaa nu an ko. ⁴ Adunto mu nu an so an ko mu, man gye dulinyaa numu to adunto kudubi, amaa i gye lbwaare adunto bulunsa mu nu ii nyita olun kumu kumaa numu. ⁵ An so umu an nyita nfeere kumaa, ye nfeere to alala-sin kumaa mu nu ii tii nyimisa kinye bu lbwaare, nu an ko gyii nfeere kumaa numu so fee odun, ke o ba nye kusu-nu sa Krisito. ⁶ Nu fan kan nye kusu-nu naa lwe mu, an biti a ba bite bamu nu ba waa kusu to olun mu asu.

⁷ Fane fane bire susu-susu wule nkun nu fen ku ato. Nu fane to oku kan koolu mu n-yu gyii fee o gye Krisito lee mu, i dagaa maa wu fee ane gbaa ane an gye Krisito lee nin, fee kanan mu nu mu gbaa mu gye mu. ⁸ Halu nu n kan n kaapu me n-yu kyun so gbaa lu olun mu nu Onyiripe sa ane ye a taa kye fane to ke i kpiya fane ansi

tɔ, nuu i man gye ye an bute fane tuɔ kase su mu, ipeeli i mee ye i gyii me lu umu su. ⁹ Nu n mee biti i naa ba fee, n kyuroɔ me iwule n su n naala fane. ¹⁰ Lu fee aku bee towe ye, “Pɔɔli iwule mu nu ɔ kyuroɔ mu, su asin mu nu i bulun nu i budu. Amaa nu ɔ bu ane ase bire, ɔ pɔɔ nu mu asin toweɛa i mee kaapu sehn.” ¹¹ Kanin asa mu i dagaa ba maa bu fee, asin kumaa mu nu an man bu fane ase nu an kyuroɔ ane iwule to sa fane mu, umu manja nu an bu fane ase gbaa, an biti a towe fane.

¹² Kesintin to mu, i su ane kufuu gbaa fee a taa ane n-yu an biri, abee an kaala ye bamu nu bee lee bamu n-yu bee kaapu fee ba gye asa kpare mu. Fee ba maa su bamu n-yu bee biri abaa abee bee kaala abaa mu, man gye amelensi-sin ndee abee? ¹³ Nu anene bire, a mee ye a kaapu ane n-yu naa kyun ane ikaa su. Amaa an biti a kaapu ane n-yu lu kusun mu nu lbwaare taa waa ane abaa to, halu an waa kumu ba fɔɔ fane ase mu. ¹⁴ Nu a mee kaapu ane n-yu lu fane su an kyun su, naafɔɔ a man din fɔɔ fane ase mu, amaa ane i gyankpaa taa Krisito asin danbirasa mu kitowe ba fɔɔ fane ase. ¹⁵ Imu su a mee kaapu ane n-yu lu kusun mu nu aku ba waa mu su, fee ane i waa umu mu. Amaa ane tamaa i gye fee fane kikɔle-gyii mu nu fan su mu, ki nye akyɔ tii su, ke ane kusun mu nu an sun fane ase mu, ki nye yelge tii su naa fɔɔ katɔn mu nu lbwaare yila mu okaa. ¹⁶ Ke a nye towe asin danbirasa mu sa iwule mu nu i bu fane ansi to mu. Lu fee an mee biti a maa kaapu ane n-yu lu kusun mu nu oku tee wɔla waa kase ku su.

17 Amaa ɪ dagaa fɛɛ a maa waa fɛɛ kanan mɔ nu ba kyurɔɔ waa Asɪnkyan yɪlasa mɔ tɔ mɔ. Imɔ ɪ gye ye, “Ɔkɔmaa mɔ nu ee biti ɔ kaapɔ mɔ n-yɪ mɔ, ɔ kaapɔ mɔ n-yɪ lu kɔtɔ mɔ nu Ɔnyɪrɪpɛ Ibwaare waa mɔ sɔ.” 18 Lu fɛɛ man gye ɔsa mɔ nu ɔ lɛɛ mɔ n-yɪ kaapɔ kanan mɔ nu o du mɔ, nu Ibwaare ansi ii gyii mɔ sɔ, amɔɔ ɔsa mɔ nu Ibwaare lɛɛ kaapɔ kanan mɔ nu o du mɔ.

11

Pɔɔli maa antɪɛsa asunpu mɔ

1 Nu fan kan nye kenyiita gberɛɛ sa mɛ lu mɛ amelensi-sɪn numɔ sɔ mɔ, naafɔɔ ɪ burɔn. Nu n nyi fɛɛ fen biti fen waa kanɪn. 2 Krisito ayaa tɔ nu n yɪlɛ n kɔ fanɛ sɔ kɔkɔrɔkɔ fale. Fen du nɪn fɛɛ mɔ nu ɔ man nyi ɔnyɪn nu ɔ man sɔ ineesi ɪkɔ, nu n sɔ n sa ɔnyɪn kekili, nu ɔnyɪn maɲa ɪ gye Krisito. 3 Amaa n sɔ kufuu fɛɛ ɔkɔ ii biti o be nyita fanɛ nfɛɛrɛ lu Krisito mɔ nu fan taa fanɛ nkɔlɔ kpini buu mɔ mɔ, fɛɛ kanan mɔ nu kinanse taa mɔ kɔnɔ ɔkɔn pɪna Hawa mɔ. 4 Lu fɛɛ ɔkɔmaa mɔ nu ɔ ba tɔwɛ asɪn lu Yesu kɔ sɔ, nu ɔ kwɪ ye Yesu mɔ nu an tɔwɛ mɔ asɪn mɔ, abɛɛ nu fan kan nye kayaayu kɔ, nu kɪ kwɪ ye kayaayu mɔ nu fan daa kɪnye mɔ, abɛɛ nu fan nu asɪn danbirasa kɔ, nu ɪ kwɪ lu asɪn danbirasa mɔ nu fan kɔɔlɛ gyii mɔ, ɪ kaapɔ nɪn fɛɛ fen mɛɛ kɛrɛ kanɪn atɔ kɪkɔɔlɛ kyula. 5 Amaa n mɛɛ fɛ nfɛɛrɛ ye n bɔ bamɔ nu bɛɛ waa bamɔ n-yɪ asunpu kpare mɔ kase pii fale gbaa. 6 Nu n kan n gye ɔmɔ nu ɔ man nyi katɔwɛ gbaa mɔ, n sɔ kinyi lu asɪn danbirasa mɔ tɔ. Nu an kaapɔ

fane okpa kumaa su ye saɗa kumaa, nu kanin nu i gye.

⁷ N maa towe lbwaare asin danbirasa sa fane mu, n man koolle fane sehn, nu biya me n-yu kase, ke i nye waa fane asa kpare mu, n waa alibi nin abee? ⁸ N taa kikipine tuu Krisito kubu-kubu mu iku su, lu fee n koolle nkyeto lu bamu ase, ke n nye ba kye fane to. ⁹ Saɗa mu nu n kyina n bu fane ase nu i tiri me mu, n man yege nu i waa kasula fane su. Lu fee me birisa ana mu nu ba lu Masedoniya mu ba biya me ato mu nu ii tiri me. N kɔta me n-yu okpa kumaa numu su kanan mu nu n man ba waa kasula fane su, nu n biti n kyaga su waa kanin. ¹⁰ Fee Krisito kesintin mu maa bu me to fale mu, n towe ye oku man bu Akiya kɔbaafon numu su, nu oku mee taale tii me n-yu kɔkaapu numu su. ¹¹ N maa towe fale mu, i kaapu nin fee n mee biti fane asin abee? Ayee! lbwaare nyi fee n biti fane asin. ¹² Nu umu nu n waa mu n biti n kyaga su n waa, ke i nye tii bamu nu bee biti ukpa ba kusaa bamu n-yu mu okpa. Lu fee bee kaapu ye kanan mu nu bee waa kusun mu, anaa bamu lee gye kulon nin. ¹³ Kanin asa manja ba gye antɔesa asunpu mu nu bee pɔna asa lu kanan mu nu bee sun kusun mu su, nu ba baala bamu daa bee waa fee ba gye Krisito asunpu. ¹⁴ Inumu i man gye asin kyinkyinsa, lu fee Sɔtaane gbaa-gbaa u taale baala mu daa ee nɔlɔge fee lbwaare kaboo. ¹⁵ Kanin gbaa nu i man gye asin kyinkyinsa fee Sɔtaane ayaafole gbaa ba baala bamu daa, nu ba waa bamu n-yu fee nɔoo mu nu bamu ukpa ii kyigi mu. Laalaalowe mu bee biti ba nye bamu

asun libi kùkùka.

*Pòòh awòròfò kigyii fèe maa
gye Krisito osunpu m̀v̀ s̀v̀*

¹⁶ N p̀la t̀ n t̀wè yè, òkù ò man fè nfèere fèe n gye omelensipu. Amaa nu fen kan fè nfèere kanun m̀v̀, um̀v̀ b̀rè fen taa mè kanan m̀v̀ nu fen biti fan taa omelensipu m̀v̀, kè n nye kaapu mè n-yu gberèe. ¹⁷ Im̀v̀ nu n t̀wè falè, man gye kùtò m̀v̀ nu Ònyiripe m̀v̀ ii biti fèe n t̀wè, amaa n-yu kùkaapu asin num̀v̀ t̀ m̀v̀, n t̀wè ǹn fèe omelensipu. ¹⁸ Fèe asa gaalaagaa ba maa kaapu bam̀v̀ n-yu fèe kanan m̀v̀ nu dulinyaa abi bèe waa m̀v̀, ngbaa mè n biti n kaapu mè n-yu. ¹⁹ Fan maa yè fan s̀v̀ kanyaasin gaa s̀v̀ m̀v̀, fen nye kenyiita fen nu amelensipu ase. ²⁰ Kesintin t̀ bam̀v̀ nu bèe waa fanè fèe anyè, abèe ba s̀v̀ fanè bee biliñi s̀v̀, abèe bee gyii fanè, abèe bèe kù fanè kiyàn, abèe bèe kpaalè fanè ùtan gbaa m̀v̀, fen taalè fen nye kenyiita fen sa bam̀v̀. ²¹ I s̀v̀ mè ipeeli nu n kòolè kyula fèe, atò m̀v̀ nu bèe waa falè b̀rè, an gye apòòsipu um̀v̀ t̀ gaa.

Amaa nu òkù kan ò man s̀v̀ kufuu fèe ee biti ò kaapu m̀v̀ n-yu kùtò kù s̀v̀ m̀v̀, n maa t̀wè fèe omelensipu falè m̀v̀, ngbaa mè n mèe yè n waa kufuu fèe n kaapu mè n-yu um̀v̀ s̀v̀. ²² Asa manja ba gye Hibriwu abi ǹn abèe? Kanun nu ngbaa mè n gye. Ba gye Isirayi abi ǹn abèe? Kanun nu ngbaa mè n gye. Ba gye Abraham anaana-bii ǹn abèe? Kanun nu ngbaa mè n gye. ²³ Ba gye Krisito ayaafòlè ǹn abèe? N nyi mè katòwè num̀v̀ maa duli ùb̀n b̀rè, amaa n gye kùyaafòlè kpare n kyò bam̀v̀. N sun kusun òb̀n s̀v̀ n kyò bam̀v̀,

nu ba tii me ibu saɗa kɔmaa numu i kyɔ bamu,
 ba taa awulibi tɔŋe me libi-libi i kyɔ bamu, nu
 n gyaɗa lewu saɗa kɔkyɔ. ²⁴ Gyiwu abi ba taa
 awulibi tɔŋe me adisa ye akpanɔ kanin ulu inuu.
²⁵ Nu Roma abi gbaa ba taa abilitɔ kpekpesen da
 me ulu isa, nu saɗa ku asa ba twu me abuu, nu
 okuli lala taa me naa wate ulu isa, nu kakaaku n
 de opu su kalayi tɔye kyɔwe. ²⁶ Me kinate to mu,
 n gyaɗa kinsi-payi gaalaagaa. N nye kinsi-payi
 lu ibun kibola su, ye ayu mu nu bee nyan bee
 kɔole ato abaa to, ye me asa Gyiwu abi, ye bamu
 nu ba man gye Gyiwu abi mu abaa to. Nu n nye
 kinsi-payi nde lala to, ye usuwule su, ye opu su.
 Nu n nye kinsi-payi lu bamu nu bee pɔna ye ba
 gye ane Krisito abuupu mu ase. ²⁷ N sun kusun
 kenken nu n kpɔne, halu nke damante n mee nye
 nsure n de. Akun ye bulifo nu n naa, nu saɗa
 gaalaagaa sehn man loo me kɔnɔ to. Nu n pan
 ato bunsu nu n de awɔɔ. ²⁸ Inumu kpini i naa de,
 umu nu i nyan me kake kɔmaa mu i gye ye n fe
 Krisito kubu-kubu mu su. ²⁹ Anumu kikɔle-gyii
 u kɔoge su, nu n mee su n sa mu? Anumu nu ba
 pɔna mu ba waa alibi to, nu me oto to mee foyi
 me?

³⁰ Nu n kan i tiri fee n kaapu me n-yu mu,
 n biti n kaapu me n-yu lu me kɔpɔse su nin.

³¹ Ane lbwaare mu nu o gye ane-Nyiripe Yesu
 Mu-Se, nu ayin-bi i gye mu lee kakpaa mu, i
 nyi ye umu nu n towe fale man gye antɔjesa.

³² Saɗa mu nu n bu Damasiko kade to mu, Owura
 Aretasi mu osuwule okusupu mu lee akunpu ye
 ba kun nbunɔ mu nu ii loo Damasiko kade mu
 nu kibandiye ki kyaabɔɔ kumu mu, ke ba nye

kítaa mɛ. ³³ Amaa akɔ ba taa mɛ waa kɔlantɔn tɔ, bɔlɛ kɔbandiyɛ mɔ ɔbɔ tɔ, kpɔlɔgaa mɛ yii, nɔ n nyɛ sɔlɛ lɔ mɔ abaa tɔ.

12

Pɔɔlɔ kuwu ansi
sɔ fɛɛ idɛɛ

¹ I dagaa n maa kyaga sɔ kaapɔ mɛ n-yɔ. Halɔ ɔ maa man sɔ tɔnɔ gbaa mɔ, nɔbɔnbɔ bɔrɛ n bitɔ n tɔwɛ atɔ mɔ nɔ lbwaarɛ yɛgɛ nɔ n wu fɛɛ idɛɛ, yɛ asɔnlɛɛ kaapɔsa mɔ nɔ ɔ taa sa mɛ. ² ɔnyɔn kɔ kyɔna ɔ bɔ tɔ, nɔ ɔ gye Krisito obuupu. Nsɔ kudu ana ndɛɛ nɔ lbwaarɛ taa mɔ kpee sɔsɔ sasapɔ mɔ tɔ. N man nyɔ yɛ ɔnɔmɔ ɔ waa kanɔn nɔn kesintɔn, abɛɛ ansi sɔ atɔ nɔ ɔ wu fɛɛ idɛɛ, amɔɔ lbwaarɛ nkɔn i nyɔ. ³ N bwii n tɔwɛ yɛ, ɔnyɔn nɔmɔ mɔ kayɔ-wɔlɛ kpini nɔ ɔ taa kpee sɔsɔ nɔn ɔ, mɔ kala nkɔn nɔ ɔ taa kpee nɔn ɔ, n man nyɔ, amɔɔ lbwaarɛ nkɔn i nyɔ. ⁴ Amaa lbwaarɛ maa taa mɔ kpee paradise mɔ, ɔ nɔ asɔn mɔ nɔ ba mɛɛ taalɛ tɔwɛ, yɛ ɔmɔ nɔ nyɔmɔsa man sɔ ɔkpa yɛ ɔ tɔwɛ. ⁵ ɔmɔ sɔ nɔ n bitɔ n kaapɔ mɛ n-yɔ mɔ, kɔtɔ mɔ nɔ kɔ ba ɔnyɔn nɔmɔ sɔ nɔ n bitɔ n kaapɔ n-yɔ. N mɛɛ yɛ n kaapɔ mɛ n-yɔ lɔ mɛ n-yɔ sɔ, amɔɔ mɛ kapɔɔsɛ sɔ nkɔn. ⁶ Halɔ nɔ n kan n kaapɔ mɛ n-yɔ gbaa mɔ, n mɛɛ yɛ n waa omɛlɛnsɔpu. Lɔ fɛɛ ɔmɔ nɔ n tɔwɛ mɔ ɔ gye kesintɔn. Amaa n lɛɛ mɛ n-yɔ lɔ n-yɔ kɔkaapɔ tɔ, kɛ ɔkɔ ɔ man nyɛ kaala mɛ kyɔn kɔtɔ mɔ nɔ ɔ wu mɛ maa waa sɔ, abɛɛ ɔmɔ nɔ n tɔwɛ sɔ.

⁷ Kanan mɔ nɔ ɔ waa kɛ n man taa lbwaarɛ kɔlɛɛkaapɔ damantɛ mɔ nɔ ɔ taa sa mɛ mɔ waa n-yɔ alala-sɔn sɔ mɔ, ɔ yɛgɛ nɔ Sitaanɛ sun

kuɔ-libi ku waa me n-yu to fee owii, nu kii yii me. Nu kuɔ ku nyanla me, nu kii tii me okpa, ke n man nye n waa me n-yu alala-sin to. ⁸ N kuɔ ɔnyiripe Yesu ɔlɔ isa fee ɔ lee imu lu me su. ⁹ Amaa ɔ lee me kɔnɔ ye, “Me kabwaala mu nu n su sa fu mu, i kukwe fu. Lu fee fu kirɔɔse mu to nu me ɔɔn mu u lu ifuli.” Imu su n biti n kaapu me n-yu kensi-gyii to gaa lu me kirɔɔse to, ke Krisito ɔɔn mu ki ba bun me su. ¹⁰ Imu su lu Krisito su mu, mi ansi i gyii lu me kirɔɔse to, ye asebi to, ye kayi kɔta to, ye kanyanla to, ye awɔrɔfo to. Lu fee sanja mu nu n pɔɔ mu, sanja maa nu n su ɔɔn.

Pɔɔli kayiye sa Korinto abi

¹¹ N waa fee omelensipu, amaa fane i nin me nu n waa kanɔn. Naafɔ fane i dagaa fan maa lee kanan mu nu n du mu kaapu. Lu fee halu n maa man gye sehn gbaa mu, bamu nu bee waa bamu n-yu ye ba gye “Krisito asunpu kpare” ba man kyɔ me pii fale gbaa. ¹² Nu atɔ mu nu u lee u kaapu fee n gye Krisito osunpu mu i gye ye, n nye kɔkɔɔ yɔle to, nu i yege nu lbwaare n waa usinkaala ye adangana ye asun kyinkyinsa fane ase. ¹³ Mɔne atɔ nu Krisito kuɔɔ-kuɔɔ asansa mu ba nye nu fane bire fan man nye? Amɔɔ afulee asun nu n man taa ba sola fane. Nu i gye kanɔn bire fan taa me alibi kee me.

¹⁴ Nbuunbu n kuɔla luwe n ba bɔɔ fane su ɔlɔ sasapu. Nu mee biti fee n maa bilɔn kasɔla sa fane, lu fee man gye fane atɔ nu n biti, fane gbaa-gbaa nu n biti. Nu man gye nbii ii biti atɔ bee yɔla bamu akɔɔgepu, amɔɔ akɔɔgepu ii biti bee yɔla bamu-bii ana. ¹⁵ Imu su n biti n kpɔne ke

n nyita me kuto kumaa fane su, ke n taa me n-yu gbaa tii su. Fee n maa su kebiti lala fale sa fane mu, fen biti fan nye kebiti pii sa me nun? ¹⁶ N nyi fan maa koolo kyula fee n man biliji kasola fane su. Amaa aku bee towe ye n taa me kanyaasin okpa su n nye fane. ¹⁷ Nene su? Asa mu nu n sun bamu fane ase mu, n bola bamu su gyii fane nun abee? ¹⁸ Me i kole Titusi ye o kpee fane ase, nu n sun ane birisa ku ye o buu mu kpee. Abee fen fe nfere ye Titusi ba puna fane gyii nun? Man gye nfere kulon ye okpa kulon su nu anaa mu an naa?

¹⁹ Akuto fen fe nfere nun fee an towe an lee ane kononun. Ayee! Man gye kanun nun. Amaa an towe nun fee kanan mu nu Krisito ii biti fee a towe lbwaare ase mu. Me kyemine ana danbirasa, kuto kumaa mu nu an waa mu, an waa nun kanan mu nu i kye fane to. ²⁰ I su me kufuu fee n kan ba fane ase mu, n mee ye n ba wu fane fee kanan mu nu n biti fee n ba wu fane mu, nu fane gbaa fen mee ye fen wu me kanan mu nu fen biti fan wu me mu. I su me kufuu fee n biti n ba wu nluu ye kayi-basa ye agbu lala ye kigyilee ye asa kisaale ye asa asin kitowe ye alala-sin ye nbarige to mu, i maa bu fane to. ²¹ I su me kufuu fee nu n kan bwii ba fane ase mu, me lbwaare ii biti o biya me kase fane ansi to, ke me kokolo ki nyita me lu asa gaalaagaa mu nu ba wula waa alibi, nu ba man kyeege bamu nfere lu kayi-wule ineesi, ye kakyi ye kanyin biti kigyagaa, ye agyaga-sin kumaa mu nu i tii su mu.

13

Kumu to kida laalaalwɛ

¹ Kɩnɩmɩ ɩ gye mɛ ɩɩ sasapɩ mɩ nɩ n bitɩ n ba bɔɔ fanɛ sɩ. Ba kyɔrɔɔ waa Asɩnkyan yɩlasa mɩ to ye, “Pɔyɩ kɛ ba kɔɔlɛ asɩn kɩ kyula mɩ, ɩ dagaa asa anyɔ abɛɛ asa asá ba maa gyii ɩmɩ kesintin.”

² Saɲa mɩ nɩ n ba bɔɔ fanɛ sɩ kɩnyɔsapɩ mɩ, n da bamɩ nɩ ba wɩla waa alibi ye asansa mɩ amu to. Nɩ nbɩnbɩ n maa man bɩ fanɛ asɛ falɛ mɩ, n bɩla n nyɩɲi fanɛ ye, nɩ n kan ba mɩ, n mɛɛ ye n yege bamɩ nɩ ba san bɛɛ waa alibi mɩ. ³ Lɩ fan maa bitɩ fɛɛ n kaapɩ fanɛ fɛɛ Krisito ɩ bɔla mɛ sɩ ɛɛ tɔwɛ mɩ, fen bitɩ fan wu. Lɩ fɛɛ man gye ye o yuuli ye fanɛ nɩn, amaa ɔ gye ɔɔɔnɩpɩ mɩ nɩ ɔ bɩ fanɛ to. ⁴ Lɩ fɛɛ ɩ gye kesintin fɛɛ mu keyuuli sɩ nɩ ba da mɩ mata oyu laasa sɩ, amaa lɩ Ibwaare ɔɔɔn to sɩ mɩ ɔ tɛ nkpa to. Kanɩn nɩ anɛ gbaa anɛ an yuuli fɛɛ mɩ, amaa lɩ Ibwaare ɔɔɔn to sɩ mɩ, an tii Krisito sɩ kɛ a bɩga kyɩna sun fanɛ.

⁵ Fan kɩ fanɛ kakyɩna to kɛ fan kɩ ye ɩ kaapɩ fɛɛ fan sɩ kɩkɔɔlɛ-gyii abɛɛ? Fan man nyi fɛɛ Krisito Yesu tɛ fanɛ to? ɔ tɛ fanɛ to, amɔɔ kanɩn bɩɛ fan tɩye fanɛ kakyɩna to nɩn. ⁶ Nɩ n sɩ tamaa fɛɛ fen bitɩ fan bɩ ye anɛɛnɛ bɩɛ a man tɩye. ⁷ An kɩlɛ Ibwaare fɛɛ fan man kan waa alibi. ɩ man gye ye asa ba wu anɛ ye an waa atɔ, amaa fan waa kɩtɔ mɩ nɩ kɩ dɛ ɔkpa, halɩ nɩ i du fɛɛ an waa tɩye gbaa. ⁸ Lɩ fɛɛ a mɛɛ taalɛ waa kɩtɔ mɩ nɩ kii tii Krisito kesintin mɩ ɔkpa, amɔɔ kɩtɔ mɩ nɩ kɩ kye kesintin mɩ to nkɔn. ⁹ Nɩ fan kan fan bɩɩɩn, nɩ anɛɛnɛ an pɔɔ mɩ, ɩ waa anɛ ɔkɔn. Nɩ anɛ kabwaare-kɩlɛ ɩ gye fɛɛ

fan dan fane kikoolɛ-gyii tɔ naa lɔwɛ kyɛkyɛɛ.
¹⁰ Imɔ sɔ nu fan wu fɛɛ n maa man bɔ fane ase
 fale mɔ, n kyɔrɔɔ fane inimɔ. Saamɔ nu n kan
 ba fane ase mɔ, n mee biti fɛɛ n taa ɔlɔn mɔ nu
 ɔnyirɛ Yesu taa sa mɛ mɔ tɔwɛ nmanyɛn fane.
 ɔlɔn maɲa nu ɔ taa sa mɛ ye n kyɛ fane tɔ, ke fan
 dan fane kikoolɛ-gyii tɔ, man gye ye a taa ɔlɔn
 mɔ nin fane tɔɔ.

Afwaala laalaalɔwɛ

¹¹ Mɛ-daa ana ye mi-supu ana, mɛ katɔwɛ mɔ
 laalaalɔwɛ mɔ ɪ gye ye, fan kyina danbirasa, fan
 payɪ fane anɛ ansi ke fane kakyina tɔ kɪ waa
 ɔdan kyɛkyɛɛ, fan nu mɛ ase, fan tɔwɛ kyula
 abaa, ke fan kyina kayɪ-yuuli tɔ. N kɔlɛ fɛɛ
 Ibwaare mɔ nu ɔ gye kebiti wuya ye kayɪ yuuli
 wuya mɔ, ɔ baa ɔ bɔ fane ase.

¹² Fan taa kibiri abaa tɔ fwaala abaa.

¹³ Ibwaare asa mɔ kpini bɛɛ fwaala fane.

¹⁴ Anɛ-Nyirɛ Yesu Krisito kabwaala, ye
 Ibwaare kebiti, ye Kayaayu Kyirɛkyirɛ mɔ
 kikyɛmɛnɛ ɔkɔn mɔ, ɪ baa ɪ bɔ fane kpini ase.

**ɪbwaare Katowe Kyula Popwe
Nawuri: ɪbwaare Katowe Kyula Popwe New
Testament**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Nawuri)

Contributor: Ghana Institute of Linguistics, Literacy and Bible Transla-
tion

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

213815b7-495e-5855-bcae-f5f647c6161e